

pågældende art sædvanlige handels- og produktionsled, men således at forædleren har ret til af enhver, der erhvervsmæssigt formerer plantenyheden, at opkræve en afgift, som forædleren selv fastsætter med den begrænsning, at afgiften ikke må være urimelig.

Disse bestemmelser foreslås nu ændret således, at *forædlerens forudgående tilladelse* — ligesom ifølge konventionen — skal være *nødvendig til erhvervsmæssig fremstilling af formeringsmateriale* med salg for øje samt til salg af sådant formeringsmateriale. Forædleren skal selv kunne bestemme, i hvilket omfang og på hvilke vilkår han vil give tilladelse. Forædlerens ret omfatter således *kun formeringsmaterialet*, herunder — for vegetativt formerede planter — hele planter, og tilladelse kræves ikke til brugen af en beskyttet plantenyhed til forædlingsarbejde.

I forædlerens ret kan der — ligeledes i overensstemmelse med konventionen — *kun gøres indskrænkninger af hensyn til offentlige interesser*. Disse begrænsninger er bl. a. forædlerens pligt til at medvirke til, at plantenyheden vinder udbredelse, og at dette sker til rimelige priser. Pligtens opfyldelse sikres ved individuelle tvangslicenser eller ved generelle tvangslicenser og derved, at der gives adgang til at kræve urimelige vilkår ændret. Administrationen af sager herom henlægges til et særligt nævn, vilkårsnævnet for plantenyheder.

Efter forhandling med justitsministeriet er der herudover i forhold til arbejdsgruppens indstilling foretaget enkelte ændringer af ren lovteknisk karakter, ligesom der yderligere er foretaget visse mindre ændringer i lovforslaget uden principiel eller afgørende betydning.

I forbindelse med lovforslagets fremsættelse udtalte *landbrugsministeren* bl. a. følgende:

„Hovedproblemet er — som det også fremgår af betænkningen og bemærkningerne til lovforslaget — spørgsmålet om omfanget af forædlerens ret.

Vi har efter den gældende lov givet forædleren ret til afgift, men det er ikke nok. Han skal have en eneret til fremstilling af formeringsmateriale. Dette kan nok give anledning til betænkeligheder, men man mener, at betænkelighederne stort set er overvundet ved det fremsatte lovforslag.